

BENDRADARBIAVIMUI SU UGDYTINIŲ TĖVAIS SKIRTŲ TECHNOLOGIJŲ TAIKYMAS SIEKIANT EFEKTYVIOS KOMUNIKACIJOS

Giedrė Slušnienė¹, Dalia Parišauskienė¹, Aistė Balčėtienė²

¹Klaipėdos valstybinė kolegija, ²Klaipėdos licėjus

Anotacija. Šiandien visuomenė dažnai vadinama žinių arba informacine visuomene. Tai lemia spartūs mokslo bei technikos pokyčiai, o ypač informacinių technologijų. Sparti informacinių technologijų plėtra, vis didėjantys žmonių poreikiai bei reikalavimai švietimo sistemai, tai vidiniai ir išoriniai veiksniai, kurie turi įtakos ugdymo(si) procesui bei lemia jo pokyčius. Į tradicinių ugdytinių tėvų ir pedagogų bendravimo ir bendradarbiavimo procesą, siekiant ugdymo(si) kokybės bei ugdytinių gerovės, aktyviai skverbiasi šiuolaikinės technologijos. Šiuolaikinės technologijos palengvina tėvų ir pedagogų bendravimą ir bendradarbiavimą vaiko ugdymo klausimais, įgalina veiksmingiau gauti ir perduoti informaciją, spręsti problemas, tiesiogiai stebėti ugdymo procesą ir kt. Straipsnyje pristatomi ir analizuojami pedagogų nuomonės tyrimo rezultatai apie jų patirtį, susijusią su taikomomis technologijomis bendradarbiaujant su ugdytinių tėvais bei siekiant efektyvios komunikacijos.

Raktiniai žodžiai: šiuolaikinės technologijos, bendradarbiavimas, komunikacija, pedagogas, šeima.

Įvadas

Tyrimo aktualumas. Vaikų ugdymo(si) sunkumai, prasti rezultatai, elgesio problemos ir kita – dažnai įvardijama kaip menko ugdytinių tėvų ir pedagogų bendradarbiavimo pasekmė. Specialistai siūlo alternatyvas, siekiantiems išvengti šių rūpesčių. Anot jų, bendradarbiavimas, tai daugiau nei buvimas drauge, tai nuolatinė komunikacija ir šilti tarpusavio santykiai tarp pedagogų ir tėvelių dirbant vaikų naudai. Tai pasiekti šiandien daug lengviau nei prieš dešimtmetį – ugdymo įstaigų uždarmo ir tėvų pasyvumo barjerus griauna didėjantis sąmoningumas ir šiuolaikinės technologijos.

Tyrimo problema. Galimybių tėvelių ir pedagogų bendradarbiavimui šiandien kaip niekada daug. Tradicinius būdus ir įpročius keičia šiuolaikinės technologijos, kurios padeda taupyti laiką, iškilusias problemas spręsti tą pačią akimirką. Tai stiprina tėvų motyvaciją, padeda aktyviau dalyvauti ugdymo įstaigos gyvenime. Didėjant gyvenimo tempui tėvai, įsisukę į kasdienes darbus bei rūpesčius, fiziškai atitolsta nuo ugdymo įstaigos gyvenimo. Net ir sulaukę pedagogų iniciatyvos, kvietimo pokalbiui ar į tėvų susirinkimą, tam negali ar nenori skirti pakankamai laiko. Čia gelbsti skaitmeninės technologijos, leidžiančios bendrauti realiu laiku, spręsti problemas, operatyviai pasidalyti informacija ar vaizdo įrašu.

Taigi, galima konstatuoti, jog lietuvių autorių darbuose (Teresevičienė, Gedvilienė, 2000; Dapkienė, 2002, 2003; Kontautienė, 2006 ir kt.) iki šiol daugiau tyrinėtos tradicinės tėvų ir pedagogų bendradarbiavimo formos, strategijos, pagrindiniai šio proceso kokybės valdymo aspektai. Virtuali komunikacija, inovacijų įtaka komunikacijos

procesams, nauji informacijos sklaidos kanalai ir kt. išsamiai analizuojami užsienio autorių darbuose (Miller, 2002, Castells, 2005, Burton, 2010 ir kt.). Atlikta mokslinės literatūros analizė padėjo suponuoti tyrimo problemą: kaip technologiniai pokyčiai ir priemonės sąlygoja tėvų ir pedagogų efektyvią komunikaciją bendradarbiavimo procese?; Ar sklaidos technologijų visapusiškas panaudojimas gali lemti tėvų ir pedagogų komunikacijos sėkmę bendradarbiavimo procese? Tyrimo objektu pasirinktas bendradarbiavimas su ugdytinių tėvais skirtų technologijų taikymas, siekiant efektyvios komunikacijos, galimybės dalytis informacija ir žiniomis, atlikti bendrus darbus ir kt.

Tyrimo objektas - bendradarbiavimui su ugdytinių tėvais skirtų technologijų taikymo galimybės.

Tyrimo tikslas – ištirti bendradarbiavimui su ugdytinių tėvais skirtų technologijų taikymo galimybes siekiant efektyvios komunikacijos.

Tyrimo uždaviniai:

1. Atskleisti efektyvios komunikacijos šiuolaikinių technologijų kontekste sampratos interpretaciją.
2. Pristatyti šiuolaikinių technologijų taikymo galimybes bendradarbiavimo su ugdytinių tėvais procese.
3. Ištirti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogų vertinimus, susijusius su bendradarbiavimui su ugdytinių tėvais skirtų šiuolaikinių technologijų taikymu siekiant efektyvios komunikacijos.

Tyrimo metodai: duomenų rinkimo metodai - mokslinės literatūros analizė, apklausa raštu; duomenų analizės metodas - aprašomoji statistika.

Efektvios komunikacijos šiuolaikinių technologijų kontekste samprata

Komunikacija galima laikyti bet kokią žinių, pranešimų ar informacijos sklaidą. Iš tiesų, komunikacija aprėpia visą pasaulį, visą gyvąją gamtą, žmonių ir visuomenės gyvenimą, žmonių ir technikos sąsajas (Naginevičienė, 2010).

Anot Puodžiūno (2013), komunikacijos priemonės, kanalai ir technologijos yra civilizacijos vystymosi ašis. Autorius atkreipia dėmesį į tai, kad komunikacijos tarp techninių priemonių iniciatorius yra žmogus, pateikiantis apdorotą informaciją – duomenis. Viešojoje komunikacijoje, anot autoriaus, dominuoja tie, kurie greičiausiai įsisavina ir naudoja naująsias technologijas, suvokia modernių (naujųjų) medijų reikšmę bei geba suderinti skirtingų auditorijų poreikius ir potencijas priimti, naudotis joms parankiausiomis komunikacijos priemonėmis.

Naujųjų medijų arealo plėtra užtikrina skleidžiamos informacijos pasiekiamumą, jos supratimo lygį.

Komunikacija kaip procesas turi daugybę tikslų ir požymių, iš kurių išskiriami šie: informacijos skleidimas, informacijos kaupimas, elgsenos motyvavimas ir kt. Atsižvelgiant į komunikacijos tikslus, formuojami (individų bei organizacijų lygmenyje) ir komunikacijos uždaviniai, kurie pasireiškia tam tikromis formomis ir būdais bei atlieka įvairias funkcijas. Išskiriami tokie pagrindiniai komunikacijos uždaviniai: tikslus ir adekvatus informacijos suformulavimas; savęs pristatymo (reprezentavimo) įtaigumas; santykių modeliavimas ir reguliavimas.

Komunikacijos eigą bei rezultatyvumą lemia jos kontekstas, t. y. aplinka, komunikacijos procese dalyvaujanti auditorija, informacijos sklaidos kanalai, sąveikos tarp komunuojančiųjų dažnumas ir trukmė bei jų tarpusavio santykiai. Įtakos turi ir informacijos turinys bei dalyvių aktyvumas. Jeigu viešosios komunikacijos dalyviai yra aktyvūs, o teikiama (siunčiama) informacija, išties, aktuali bei paveiki, komunikacijos procesas neišvengiamai prasidės, rutuliosis ir bus rezultatyvus. Komunikacijos sėkmę lemia ir jos dalyvių gebėjimai arba kompetencija. Be žinių ir įgūdžių dabartiniame globaliame pasaulyje, nepalaujamai keičiantis ir tobulėjant technologijoms bei kintant visuomenės poreikiams, būti visaverčiu viešosios komunikacijos subjektu praktiškai neįmanoma (Grebliauskienė, Večkienė, 2004).

Galima apibendrinti, jog informacijos raštu, žodžiu ar įvairiais ženklais perdavimas – tai komunikacijos esmė. Vienokią ar kitokią informaciją skleidžia ne tik žmogus, bet ir visi žmonijos sukurti daiktai ar technologijos. Viešojoje komunikacijoje dominuoja tie, kurie greičiausiai ir lengviausiai įsisavina naująsias technologijas.

Šiuolaikinių technologijų taikymo galimybės bendradarbiavimo su ugdytinių tėvais procese

Bendradarbiavimo terminas neturi aiškios apibrėžties. Įvairūs mokslininkai skirtingai interpretuoja bendradarbiavimo konceptą, pateikia skirtingus apibrėžimus. Vieni autoriai bendradarbiavimą apibrėžia kaip savitą bendravimo formą (Leonavičius, 1993), kiti (Bruce, Ricketts, 2008) – kaip bendro tikslo, vieningo veikimo siekimą.

Užsienio šalyse atliktų tyrimų (Westwood, 1996, Borg, 2012 ir kt.) rezultatai rodo, jog glaudus bendradarbiavimas teigiamai veikia ugdymo proceso dalyvių nuostatų pokyčius, skatina dalijimąsi informacija, tarpusavio pasitikėjimą ir pagarbą, leidžia išvengti nepagrįstų lūkesčių.

Ugdymo partnerystei sukurti prireikia nemažai laiko ir pastangų: ir tėvams, ir pedagogams būtina nusiteikti keisti savo elgesį, siekiant abipusio sutarimo, ugdytis norą išklausti vieniems kitus, ieškoti naujų kelių (šiandienų technologijų kontekste), kuriais einant šis procesas būtų lengvesnis bei patrauklesnis abiem pusėms. Tik dirbdami atsakingai ir išradingai, naudodami įvairius tradicinius ir netradicinius bendravimo bei bendradarbiavimo būdus, ugdymo proceso dalyviai galėtų tapti lygiaverčiais ugdymo komandos nariais ir patirti sėkmę, tenkindami vaiko ugdymosi poreikius.

Dapkienė (1997), Martišauskienė (2012) bendradarbiavimo su tėvais formas skirsto į tris grupes: individualios, grupinės, kolektyvinės. Šios bendradarbiavimo formos gali būti taikomos kasdieniam, sistemingam (kartą per savaitę ar pan.) arba epizodiniam ryšiui su šeimomis palaikyti. Kasdienis ryšys su šeimomis dažniau palaikomas ikimokyklinio ugdymo įstaigose.

Individualios bendradarbiavimo formos – tai susirašinėjimas; individualūs pokalbiai su šeimos nariais; apsilankymai ugdytinio namuose; atvejų analizės (atvejų konferencijos) bei kitos individualaus bendradarbiavimo formos (pokalbiai telefonu, pokalbiai naudojantis internetinėmis pokalbių programomis, susirašinėjimas elektroniniu paštu, tinklapio pildymas, grupės pokalbiai internete ir kt.). Mūsų tyrimo kontekste norime šiek tiek išsamiau pristatyti šias individualaus bendradarbiavimo formas (Zinkevičienė, 2002):

- Pokalbiai telefonu. Jie gali vykti pagal tvarkaraštį ar tiesiog esant poreikiui. Pokalbio metu siekiama gauti reikiamos informacijos, spręsti iškilusius klausimus ar problemas, pasidžiaugti rezultatais ir kt.
- Pokalbiai naudojantis internetinėmis pokalbių programomis. Internetinės pokalbių programos, tai patogus būdas bendrauti pedagogams, kitiems ugdymo įstaigos specialistams, tėvams ir vaikams, keistis

informacija, dalytis mintimis, pasiūlymais, pageidavimais. Šis būdas gali būti taikomas ir grupiniam bendravimui.

- Susirašinėjimas elektroniniu paštu. Elektroninis paštas labai patogus būdas ryšiams palaikyti, nes vis daugiau tėvų ir pedagogų turi galimybę naudotis šia ryšio priemone, tačiau stokoja laiko ar noro ateiti į ugdymo įstaigą. Tai sudaro sąlygas su tėvais pasikeisti informacija, atsakyti į jų klausimus ir pan.
- Tinklalapio pildymas. Sukurtame grupės (klasės) tinklapyje pateikiama informacija apie ugdymo procesą, renginius, galima „eksponuoti“ vaikų darbus, teikti patarimus ir pan.
- Pokalbiai internete. Šiandien labai populiarėja nemokami pokalbiai internete. Bendrauti galima teksto žinutėmis, balsu ar net vaizdu. Tėvai gali bendrauti su pedagogu ar savarankiškai tarpusavyje. Šis būdas yra populiarus tarp tėvų, kurie stokoja laiko, gyvena per „atolį“ nuo savo šeimos ar pan.

Galima apibendrinti (remiantis straipsnio autorių pedagogine praktika ir bendradarbiavimo formų, panaudojant šiuolaikines technologijas, analize), kad tėvai dažnai būna nepatenkinti tradiciniu tėvų susirinkimu, moralizuojančiu pokalbiu ir kitais neįdomiais, nenaudingais susitikimais. Pedagogai turėtų nebijoti eksperimentuoti ir ieškoti naujų bendradarbiavimo formų, o tradicines pajavairinti alternatyviais būdais bei metodais.

Bendradarbiavimui su ugdytinių tėvais skirtų technologijų taikymo, siekiant efektyvios komunikacijos, empirinis tyrimas

Tyrimo metodologija

Analizuojant bendradarbiavimui su ugdytinių tėvais skirtų technologijų taikymo galimybes, siekiant efektyvios komunikacijos, atliktas tyrimas, kurio tikslas – ištirti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogų vertinimus, susijusius su bendradarbiavimui su ugdytinių tėvais skirtų technologijų taikymu siekiant efektyvios komunikacijos.

Tyrimo metodas. Siekiant įvertinti bendradarbiavimui su ugdytinių tėvais skirtų technologijų taikymo galimybes, panaudotas apklausos raštu metodas. Remiantis straipsnio teorinėje dalyje pristatytais glaudų bendradarbiavimą sąlygojančiais veiksniais, bendradarbiavimo formų analize, autorių (Miltenienė, 2005; Puodžiūnas, 2013; Westwood, 1996; Dettmer, 1999 ir kt.) nuostatomis bei atliktais tyrimais, pedagogų apklausai buvo naudojama anketa, sudaryta iš

įvadinės ir pagrindinės klausimyno dalių (dėl straipsnio apimties apribojimų, aptarsime tik tiesiogiai su mūsų tyrimo problema susijusius rezultatus).

Tiriamųjų imtis. Tyrimas atliktas 2017 m. balandžio – birželio mėn. Tyrime dalyvavo 182 ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogai, parinkti tikslinės atrankos principu (dirbantys Vakarų Lietuvos regiono ikimokyklinio ugdymo įstaigose, priešmokyklinėse klasėse ir turintys ne mažesnę nei 5 metų pedagoginio darbo patirtį).

Tyrimo procedūra: taikomas apklausos metodas (anketa buvo pateikta internetinėje apklausų sistemoje <http://www.manoapklausa.lt>) lėmė 100 proc. anketų grįžtamumą. Sugadintų ar iš dalies užpildytų klausimynų nebuvo. Respondentai buvo informuoti dėl tyrimo dalyvių anonimiškumo ir tyrimo duomenų konfidencialumo.

Tyrimo duomenys patikimi, jų apdorojimui taikyti statistiniai metodai. Tyrimo rezultatų analizė atlikta *MS Excel* programa.

Tyrimo rezultatai ir jų aptarimas

Pedagogų ir tėvų bendradarbiavimas, siekiant naudoti vaikams, turėtų būti grįstas šiltais tarpusavio santykiais, kurie be nuolatinio kontakto nėra įmanomi. Kadangi ne visi tėvai aktyviai dalyvauja vaiko ugdymo(si) procese, ugdymo įstaiga, siekdama tą kontaktą užmegzti, turėtų imtis iniciatyvos ir kuo dažniau tarpusavyje bendrauti.

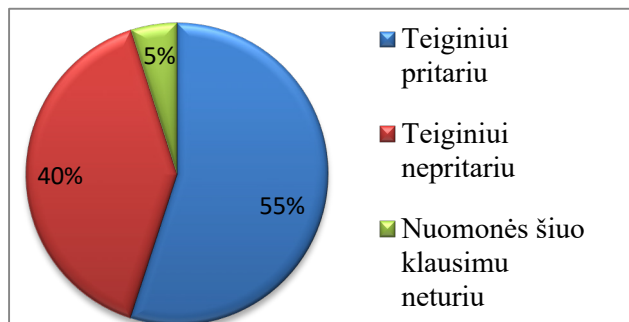
Tyrimo pradžioje buvo paprašyta, kad pedagogai įvertintų teiginį – „Vaikų elgesio problemos, prasti ugdymo(-si) rezultatai ir kt., tai menko tėvų ir pedagogų bendradarbiavimo pasekmė“.

Tyrimo rezultatų analizė parodė (1 pav.), jog tik pusė respondentų šiam teiginiui pritarė. Likusioji dalis su teiginiu nesutiko arba neturėjo aiškios nuomonės šiuo klausimu.

Amerikiečių vaikų psichologės Nelsen ir jos bendraautorių išleistoje knygoje apie pozityviosios disciplinos taikymą (2006) akcentuojama, kad šios disciplinos pagrindiniais principais gali naudotis ne tik tėvai, bet ir pedagogai ar kiti su vaikais dirbantys specialistai. Pozityviosios disciplinos auklėjimo metodais siekiama sukurti abipusę pagarba paremtus tėvų, pedagogų ir vaikų santykius. Kartu disciplina moko tėvus, taip pat ir pedagogus, būti geranoriškus ir ryžtingus (*angl. kind and firm*). Pozityviosios disciplinos esminis aspektas - išsiaiškinti vaikų elgesio priežastis ir nustatyti klaidingus elgesio tikslus. To galima pasiekti tik veiksmingai bendraujant ir ieškant problemų sprendimo.

Taigi, galima daryti prielaidą, jog nemaža dalis pedagogų nesutelkia pakankamo dėmesio į problemų sprendimą, keldami pagrindinį klausimą - „Kokia yra problema ir kokie galimi sprendimai?“. Tik

bendromis tėvų ir pedagogų bei pačių vaikų pastangomis galima surasti nestandartinius problemų sprendimo būdus, taip sukuriant pozityvią atmosferą ugdymo įstaigoje.

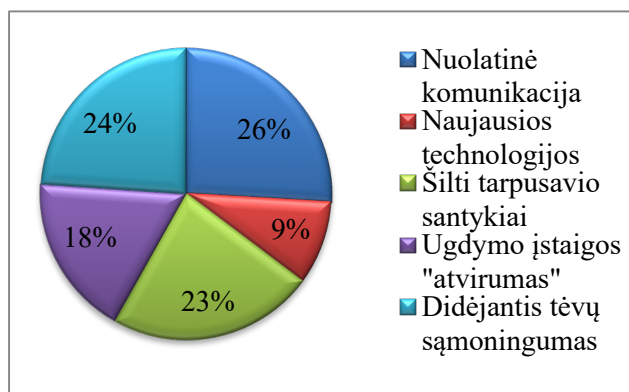

1 pav. Teiginio „Vaikų elgesio problemos, prasti ugdymo(-si) rezultatai ir kt., tai menko tėvų ir pedagogų bendradarbiavimo pasekmė“ vertinimai

Labai svarbu, kad ugdymo įstaigoje būtų kuriama bendradarbiavimui palanki aplinka, o komandinis darbas būtų laikomas svarbia veikla.

Kitu klausimu buvo siekta sužinoti, kas, respondentų nuomone, gali padėti tėvams ir pedagogams „dirbti ranka rankon vaikų naudai“.

Tyrimo rezultatų analizė parodė (2 pav.), jog didžioji dalis (26 proc.) tyrime dalyvavusių pedagogų mano, kad tai nuolatinė komunikacija, šiek mažiau (24 proc.) - tėvų sąmoningumas ir šilti tarpusavio santykiai (23 proc.) bei ugdymo įstaigos „atvirumas“ (18 proc.). Tenka apgailestauti, orientuojantis į šio tyrimo tikslą, bet tik 8 proc. respondentų kaip svarbų veiksnį, orientuotą į vaikų gerovę ugdymo(si) procese, išskiria šiuolaikines technologijas.

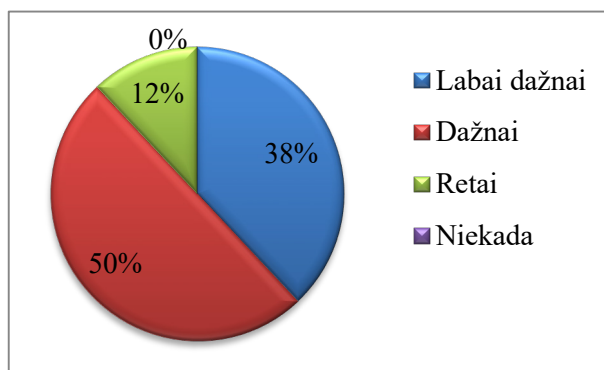

2 pav. Veiksniai, lengvinantys tėvų ir pedagogų bendrą darbą

Galima daryti išvadą, kad respondentai teisingai išskiria veiksnius, padedančius sukurti bendradarbiavimui palankią aplinką, tačiau vien tik šie veiksniai negali užtikrinti efektyvaus progreso bendradarbiavimo srityje ugdymo įstaigoje. Komunikacijos turinys šiame kontekste taip pat reikalauja inovacijų. Puodžiūno (2013) nuomone, novatoriški sprendimai, gebėjimas naudotis pačiomis

naujausiomis komunikacinėmis technologijomis (informacijos sklaidos techniniais kanalais) yra viena iš rezultatyvios komunikacijos sąlygų.

Šiuolaikinės technologijos įgalina labai veiksmingai gauti ir perduoti informaciją, todėl sparčiai skverbiasi į visas gyvenimo sritis. Siekėme įvertinti, kaip dažnai šiuolaikines technologijas bendradarbiavimo procese su tėvais naudoja pedagogai. Tyrimo rezultatų analizė parodė (3 pav.), kad „labai dažnai“ ir „dažnai“ šiuolaikines technologijas bendradarbiavimo procese su tėvais naudoja beveik devyni dešimtadaliai (88 proc.) respondentų.

3 pav. Šiuolaikinių technologijų naudojimo dažnis bendradarbiavimo su tėvais procese

Galima daryti išvadą, jog kompiuterinės technologijos daro didelę įtaką ne tik mokymui(si), bet ir visam ugdymo procesui. Rinevienė (2012) pastebi, kad bendravimas internetu turi nemažai privalumų, toks bendravimas sutaupo nemažai laiko, galima bendrauti su keliais asmenimis vienu metu, panaikinama atstumo problema, nereikia tartis dėl susitikimo vietos bei laiko. Kartais virtualioje erdvėje išnyksta bendravimo barjerai.

Domėtasi, kaip, tyrime dalyvavusių pedagogų nuomone, šiuolaikinės technologijos keičia tėvų ir pedagogų bendravimo įpročius.

Tyrimo rezultatų analizė parodė (4 pav.), jog daugiau nei po du dešimtadalius (po 24 proc.) respondentų mano, jog tai padeda taupyti tiek tėvų, tiek pedagogų laiką bei sudaro tėvams palankesnes sąlygas domėtis vaiko pasiekimais. Beveik po du dešimtadalius (19 ir 18 proc.), tai suvokia kaip galimybę stebėti vaiko pasiekimus „čia ir dabar“ bei šiuolaikinės technologijos efektyvina komunikaciją. Šiek tiek daugiau nei vienas dešimtadalis (15 proc.) išvelgia tai kaip greitą problemų sprendimo galimybę.

4 pav. Šiuolaikinių technologijų įtaka tėvų ir pedagogų bendravimui

Galima apibendrinti, jog šio tyrimo rezultatai patvirtina faktą, kad šiuolaikinės technologijos, išties, keičia jau įprastus bendravimo ir bendradarbiavimo būdus tarp tėvų ir pedagogų. Tai labai patogus būdas ryšiams palaikyti, nes vis daugiau tėvų ir pedagogų turi nuolatinę galimybę naudotis internetu, o tai padeda taupyti laiką, operatyviai pasikeisti informacija, atsakyti į tėvų klausimus ir pan.

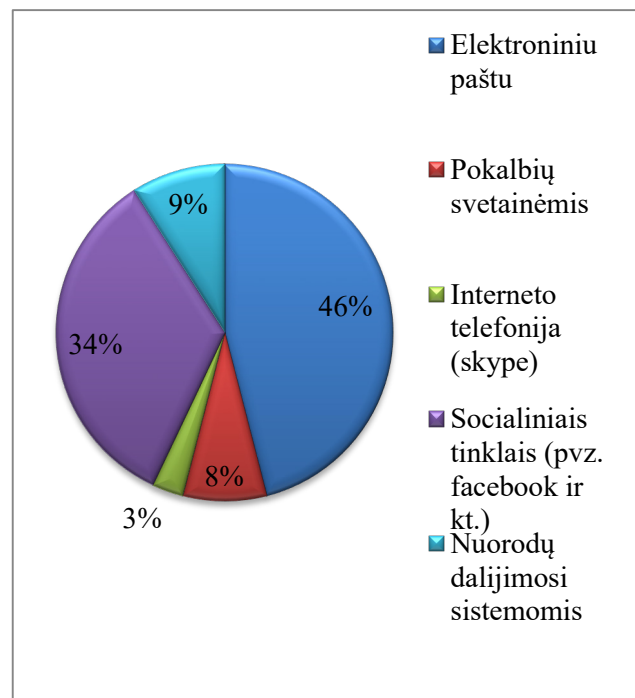
Majauskaitė (2016) tvirtina, kad skaitmeninės platformos bendravimui ir informacijos dalinimuisi Lietuvoje sparčiai populiarėja tiek tarp pedagogų, tiek tarp tėvelių. Tėvams, kurie aktyviai domisi savo vaikais, šiandien jau siūlomos ir mobilios aplikacijos, skirtos „čia ir dabar“ stebėti vaikų pasiekimus, lankomumą ir kitą su ugdymu(s) susijusią informaciją. Pastebime, kad tėvai vis labiau įsitraukia į ugdymosi procesą, aktyviau domisi savo vaikų pasiekimais bei stebi jų pažangą.

Viena iš tėvų ir pedagogų bendradarbiavimo formų – informacijos perteikimas įvairiais būdais. Zajančauskienė (2010) teigia, kad neretai tėvai, o ir pedagogai, neturi laiko grupėje (klasėje) ilgiau pasikalbėti. Nereikia pamiršti ir tokių tėvų, kurie išvykę į užsienį, bet aktyviai domisi vaiko pasiekimais. Todėl MSN Messenger, Skype pokalbių sistema pedagogai dažnai ir konfidencialiai gali aptarti vaiko sėkmę ir nesėkmę, vaiko psichologines, elgesio ir kt. problemas.

Tyrimo metu klausta, kuriomis šiuolaikinėmis technologijomis, siekdami užtikrinti efektyvų

bendravimą ir bendradarbiavimą su tėvais bei perteikdami įvairaus pobūdžio informaciją, dažniausiai naudojasi pedagogai.

Tyrimo rezultatų analizė parodė (5 pav.), kad dažniausiai (beveik 50 proc.) pedagogai naudojasi elektroniniu paštu, kaip vienu iš patogusių būdų ryšiams palaikyti. Nemažai respondentų (daugiau kaip 30 proc.) naudojasi ir socialiniais tinklais, iš kurių, respondentų nuomone, populiariausias – „Facebook“ socialinis tinklas. Tai patogus būdas bendrauti pedagogams ir tėvams bei tėvams tarpusavyje, keistis informacija, dalytis mintimis, pasiūlymais, pageidavimais. Šis būdas gali būti taikomas ir grupiniam bendravimui. Šiandien labai populiarėja nemokami pokalbiai internete. Tai patvirtino ir mūsų tyrimo dalyviai, t. y. apie 10 proc. pedagogų, bendraudami su tėvais, naudojasi interneto telefonija bei kitomis pokalbių svetainėmis. Panašus procentas respondentų nurodė, kad naudojasi ir nuorodų dalijimosi sistemomis. Zajančauskienė (2010) rekomenduoja, kad pedagogai, norėdami komunikuoti su visais grupės (klasės) tėvais, gali kurti grupės (klasės) svetainę. Joje pasiūloma tėvams virtualioje aplinkoje rengti forumus, konferencijas, publikuoti straipsnius, nuorodas į įdomią ar reikalingą informaciją.

5 pav. Šiuolaikinės technologijos, dažniausiai naudojamos bendraudant ir bendradarbiaujant su tėvais

Jurgaitis (2000) konstatuoja, kad šiuolaikinių informacinių technologijų sukūrimas (pvz. interneto), jų plėtra bei plačios pritaikymo galimybės lėmė įvairius pokyčius, kurie sudarė prielaidas formuotis šiandienei žinių (informacinei) visuomenei.

Svarbiausiu veiksmu šioje visuomenėje tampa žinios, informacija, technologijos.

Galima daryti išvadą, kad šiuolaikinių technologijų aplinkoje sudaromos galimybės operatyviai perduoti reikiamą informaciją, gauti grįžtamąjį ryšį, bendrauti teksto žinutėmis, balsu ar net vaizdu. Tėvai gali bendrauti savarankiškai arba dalyvaujant pedagogui ir (ar) kitiems specialistams. Tokie bendravimo būdai yra ypač mėgstami tėvų, kurie vengia ateiti į ugdymo įstaigą, stokoja laiko ar pan.

Išvados

1. Naujosios technologijos sukuria naujas priemones, kurios naudojamos komunikacijoje. Komunikacijoje (ypač viešojoje) dominuoja tie, kurie greičiausiai įsisavina ir naudoja naujas technologijas, padedančias greitai gauti ir reaguoti į informaciją, priimti sprendimus, atlikti konkrečius veiksmus ir kt.
2. Būdų ir formų, leidžiančių palaikyti ir plėtoti bendradarbiavimo procesą tarp pedagogų ir tėvų, yra labai daug. Pedagogai, pasitelkdami savo kūrybiškumą ir gerai

pažinodami ugdytinių šeimas, gali pasirinkti tradicines ir netradicines bendradarbiavimo su ugdytinių tėvais formas ir būdus. Pagrindinė nuostata, dirbant su tėvais, tai bendradarbiavimo būdų įvairovė išnaudojant šiuolaikinių technologijų siūlomas galimybes. Svarbu pripažinti, kad pvz., internetinės pokalbių svetainės, tėvų forumai, pokalbiai grupėse ir kt. atlieka ne tik informacijos perdavimo, bet turi ir emocinį poveikį, kuris gali laiduoti sėkmę ugdant vaiko asmenybę

3. Tyrimo rezultatų analizė parodė, jog rezultatyvios komunikacijos su tėvais procese pedagogai per menkai išnaudoja naujausias komunikacines technologijas. Siekiant palaikyti ryšius, operatyviai apsikeisti informacija, pajavairinti tradicinius bendradarbiavimo formas ir būdus, dažniausiai naudojasi elektroniniu paštu, socialiniais tinklais (iš kurių populiariausias „Facebook“ socialinis tinklas), interneto telefonija bei nuorodų dalijimosi sistemomis. Tyrimo rezultatai patvirtino ir tą nuostatą, kad bendradarbiavimo procese reikšmingas tiek informacijos turinys ir jo sukūrimo priežastys, tiek ir informacijos pavidalas bei jo pateikimo būdai.

Literatūros sąrašas

1. Borg, J. (2012). Minties galia: pakeiskite mąstymą, pakeisite gyvenimą. Vilnius: Tyto alba.
2. Burton, G. (2010). Media & Society. Maidenhead: Open University Press.
3. Castells, M. (2005). Tinklaveikos visuomenės raida. Kaunas: Poligrafija ir informatika.
4. Grebliauskiene, B., Večkienė, N. (2004). Komunikacinė kompetencija. Komunikabilumo ugdymas. Vilnius: Žara.
5. Informacinių komunikacinių technologijų taikymo ugdymo procese galimybės. Rekomendacijos mokytojui [interaktyvus]. (2005). Parengė Švietimo plėtotės centras [Žiūrėta 2017-09-05]. Prieiga per internetą: <http://www.pedagogika.lt/puslapis/knyga.pdf>
6. Leonavičius, J. (1993). Sociologijos žodynas. Vilnius: Academia
7. Martišauskienė, D. (2012). Pedagogų ir tėvų bendradarbiavimo kokybė – vienas pedagogų veiklos profesionalumą lemiančių veiksnių. Tiltai, (2), 109–123.
8. Naginavičienė, L. S. (2010). Profesinė komunikacija. Kaunas: Technologija.
9. Nelsen, J. (2006). Positive Discipline. New York: Ballantine Books.
10. Miller, K. 2002. Communication Theories: Perspectives, Processes, and Contexts. Boston: McGraw-Hill.
11. Puodžiūnas, V. (2013). Viešosios komunikacijos technologijos ir inovacijos. Klaipėda: Viešoji įstaiga Socialinių mokslų kolegija.
12. Rinevienė, J. (2012). Elektroninė mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo sistema kaip grįžtamojo ryšio bei tėvų pedagoginio švietimo priemonė. Švietimo kokybės vadybos magistro darbas. Šiaulių universitetas.
13. Tėvų ir mokytojų komunikacija užtikrina mokinių pažangą. Lietuvos žinios [žiūrėta 2017-06-10]. Prieiga per internetą: <http://lzinios.lt/lzinios/Mokslas-ir-svietimas/tevu-ir-mokytoju-komunikacija-budas-uztikrinti-mokiniu-pazanga/232235>
14. Zajančkauskienė, L. (2010). Informacinių komunikacinių technologijų taikymas darželyje. Vilnius: Informatikos ir matematikos institutas.
15. Zinkevičienė, D. (2002). Mokyklos bendravimas ir bendradarbiavimas su tėvais. Gimtasis žodis. [Žiūrėta 2017-03-10]. Prieiga per internetą: http://gimtasizodis.w3.lt/zinkev_02_4.htm

COLLABORATION WITH STUDENTS' PARENTS AIMING AT EFFICIENT COMMUNICATION

Summary

Problem of the research. Nowadays possibilities aiming at the collaboration between parents and teachers are promoted widely. Traditional methods have been replaced by modern technologies. They are considered as time-efficient tools and allow problems to be solved immediately. Thus, the motivation of parents is enhanced, and active participation in the processes of education institutions is encouraged. While the pace of living is increasing constantly, parents of students become more physically distant from education institutions. If parents are invited to attend a meeting or have a conversation with educators, they stay dissociated and do not devote time for these educators' initiatives. Digital technologies may be an appropriate solution allowing live communication, dealing with problems, and efficient exchanging of information of any format.

Thus far, Lithuanian authors have been involved into analysis of traditional forms, strategies and basic aspects of the process quality management of collaboration between parents and teachers. The analysis of scientific literature sources revealed the necessity to perform the research which has been focused on the application of technologies designed for collaboration with students' parents aiming at efficient communication.

Aim of the research: to investigate possibilities of application of technologies designed for collaboration with students' parents aiming at efficient communication.

Methods of the research. Research. Questionnaire forms. The questionnaire form was used to survey the parents' opinion; it comprises the introductory and basic sections.

Target audience: the method of questionnaire has been used. The research was performed on April-June 2017. 182 preschool educators participated in the research.

Procedure of the research: the questionnaire method was applied (the questionnaire form was uploaded in the Online Survey System (<http://www.manoapklausai.lt>)).

Data processing: the compiled data was processed applying statistical methods and MS Excel programme.

Results of the research. The compiled data revealed the respondents' objective evaluation of the environment efficient for collaboration. The educators demonstrate insufficient concentration on mutual solving of the problems. Unfortunately, the modern communication technologies are not efficiently integrated into collaboration process. Commonly, e-mails, social networks (the most popular social network is Facebook), the Internet telephony and the systems for exchanging links were mentioned.

Key words: modern technologies, collaboration, communication, teacher, family.

Informacija apie autorius:

Dr. Giedrė Slušnienė. Klaipėdos valstybinė kolegija, Socialinių mokslų fakultetas, docentė. Mokslinių tyrimų laukas: ikimokyklinio amžiaus vaikų emocinio intelekto ugdymo galimybės, edukacinės aplinkos tobulinimas ir kt.

El pašto adresas: g.slusniene@kvk.lt

Dalia Parišauskienė. Klaipėdos valstybinė kolegija, Socialinių mokslų fakultetas, lektorė. Mokslinių tyrimų laukas: kalbinės raiškos tobulinimo prielaidos ir kt.

El pašto adresas: d.parisauskiene@kvk.lt

Aistė Balčėtienė. Klaipėdos licėjus, pradinio ugdymo pedagogė. Mokslinių tyrimų laukas: jaunesnio mokyklinio amžiaus vaikų emocinio intelekto ugdymas mokymo/si procese ir kt.

El pašto adresas: aiste.balcetiene@gmail.com